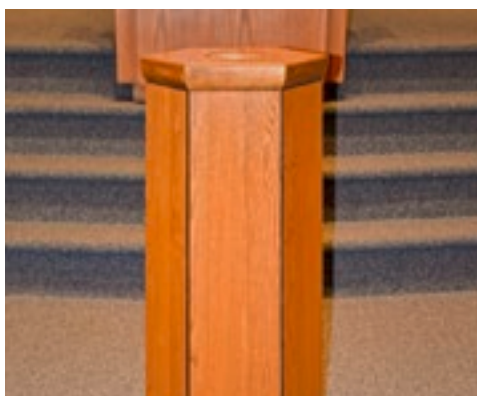

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

de

SAAMBINDER

Kalamazoo (Michigan, V.S.)

20/01/2022
jaargang 100

nr **16**

Bezwaarden uit verschillende kerken kwamen op 6 augustus 1889 bijeen om de stichting van een vrije gemeente te bespreken. Die werd begin februari 1890 geïnstitueerd. De gemeente bouwde een kerk aan de South Burdick Street. Achter de kerk was een stal voor de paarden van de kerkgangers. In 1895 werd een nieuwe pastorie gebouwd: bij de oude kwam de regen aan alle kanten naar binnen en de predikant vreesde dat het huis

bij de eerstvolgende storm zou instorten. Van 1892 tot 1903 behoorde de gemeente tot de Gereformeerde Kerken. Daarna stond ze weer op zichzelf, tot ze zich in 1909 aansloot bij de Gereformeerde Gemeenten. In de oude kerk werd op 18 september 1966 de laatste dienst gehouden. Ruim een jaar kwam men bijeen in een school. Ds. W.C. Lamain opende op 19 oktober 1967 de huidige kerk. Pastorie en school staan op hetzelfde terrein.

Een zondig mens aan Jezus' voeten

Petrus valt voor de Heere neer. Hij is overweldigd door het wonder van de wonderlijke visvangst.

En Simon Petrus, dat ziende, viel neder aan de knieën van Jezus, zeggende: Heere, ga uit van mij, want ik ben een zondig mens.

Lukas 5:8

De gehele nacht hadden ze gevestigd en niets gevangen. En toen op het woord van de Heere Jezus, tegen alle visserservaring in, was het net zo vol gekomen met een menigte vissen dat het scheurde. Een tweede vissersbootje moest te hulp schieten. De twee vissersbootjes werden zo vol van de gevangen vissen dat ze bijna zonken.

Na deze bijzondere gebeurtenissen zien we Petrus aan de voeten van de Heere Jezus. De tekst spreekt van de knieën van Jezus. We zullen moeten bedenken dat Jezus in het schip zit en dat Petrus voor Hem neervalt. Vandaar de knieën van Jezus. Daar horen we Petrus belijden: 'Heere, ga uit van mij, want ik ben een zondig mens.'

Wat bedoelt Petrus met deze woorden? Misschien had u een andere reactie van Petrus verwacht.

Je zou denken dat Petrus aan Jezus' voeten komt om Hem te eren en te aanbidden. We horen echter een belijdenis van zonde. Hij zegt het niet te verdienen dat de Heere met hem omgaat. Petrus zegt het zelfs heel sterk: Heere, verlaat mij, ga weg van mij, want wij passen niet bij elkaar; ik ben niet waardig in Uw gezelschap te blijven.

Petrus ziet een groot verschil tussen Jezus en wie hijzelf is. Hij zegt: 'ik ben een zondig mens.'

ds. W. Harinck,
Utrecht

Waar komt deze reactie van Petrus uit voort? Natuurlijk was er de verbazing over de wonderlijke visvangst. Maar er is meer geweest.

Het gaat over Wie Jezus is! Nu ziet Petrus Wie Hij is. Hij is overweldigd door de indruk van Jezus' Goddelijke macht en majesteit.

Hij had gezegd: 'Op Uw woord zal ik het net uitwerpen'. En nu, ziende wat er gebeurd is, hoe de Heere Jezus de vissen naar het net heeft getrokken en de vissen in het net heeft gebracht, is zijn ziel vervuld met diepe indrukken van de Godheid van de Heere Jezus.

Almacht en grootheid

Petrus kijkt van de vissen naar Jezus en van Jezus naar de vissen. Zo dringt de werkelijkheid door in zijn hart. Nu beseft hij Wie er bij hem in het schip is. Niemand minder dan God Zelf!

'Heere, Kurios', zo roept Petrus uit. Hij ziet in Jezus de almacht en de grootheid van God, Die maar hoeft te spreken en het is er, te gebieden en het staat er.

Aan Petrus wordt één van de grootste verborgenheden geopenbaard. Zijn ogen worden geopend om te zien Wie de Heere is. Dat blijkt uit zijn reactie. Hij zag het: 'Jezus is de Christus, Hij is waarachtig God en waarachtig mens'. Petrus is zich hier bewust in de tegenwoordigheid van God te staan. Daarom ziet hij zichzelf als een zondig mens.

Dat gebeurt altijd wanneer een mens in de tegenwoordigheid van God wordt gebracht. De ontmoeting met God maakt ons nederig en klein. Het werkelijk kennen van onszelf komt voort uit de ontmoeting met God. Petrus ziet hier zichzelf voor het aangezicht van God. Dat bewerkt een nederigheid van hart en een belijdenis van schuld.

Van nature missen wij de ware kennis van God. Mensen kunnen zelfs met God spotten en Zijn Naam onteren. Maar wanneer God Zichzelf bekendmaakt, komen we op onze knieën terecht.

We kunnen veel van God weten, veel over Hem spreken, indruk maken op anderen met onze kennis van de leer en de kerkgeschiedenis, maar als de Heere in ons leven komt, wordt alles anders.

Wat kunnen we zelfs hoog staan met onszelf in ons spreken en redeneren over God en Zijn Woord.

In de ontmoeting met God gaan we beseffen dat Hij veel groter en heiliger is dan wij ooit beseften en bespraken. Toen Job God ontmoette, riep hij uit: 'Met het gehoor des oors heb ik U gehoord, maar nu ziet U

In dit nummer

2 Een zondig mens aan Jezus' voeten

10 Godsdienstige vorming

20 Geloof, hoop en liefde

- 3** Het gekrookte riet [3]
- 4** Waarom de scherpe wetsprediking?
- 6** Leven en werk van Ruth Bryan [3]
- 7** Johannes de Kok [1]
- 8** Commentaar: Bijbelse namen
- 9** Herders in diezelfde landstreek [5]
- 11** Boekennieuws
- 12** Kerknieuws
- 12** Berichten
- 13** Kerkdiensten
- 19** Jeugdrubriek

mijn oog. Daarom verfoei ik mij, en ik heb berouw, in stof en as.'

Kwamen wij al zó als een zondig mens bij de Heere terecht? Jezus toonde Wie Hij is en Petrus viel aan Zijn voeten neer. Dat gebeurde bij Saulus van Tarsen en bij Jesaja en bij David. Het gebeurt bij allen die Hem vrezen. Het wordt onze belijdenis: 'Heere, ga uit van mij, want ik ben een zondig mens.'

Petrus zegt van zichzelf dat hij een zondig mens is. Het is een belijdenis rechtstreeks uit zijn hart. Hij weet en voelt een zondig mens te zijn. In de ontmoeting met God komen we tot de kennis van onszelf. Petrus kijkt hier met een diepere zelfkennis naar zichzelf dan tevoren: 'Heere, ik uw discipel? Dat zal niet gaan, ik ben ongeschikt, ik ben een zondig mens.' Kennen wij dit oordeel over onszelf?

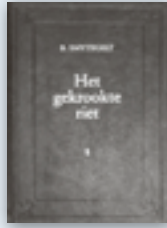
Petrus ziet hier zichzelf voor het aangezicht van God. Dat bewerkt een nederigheid van hart en een belijdenis van schuld.

Petrus ging zeggen hoe hij is voor Gods ogen. Deze zelfkennis is nodig en gezevend. Het is de boetvaardigheid die woont in het hart van een mens die zichzelf leert kennen voor de hoge God. Boetvaardigheid woont juist daar waar wij onszelf schuldig weten tegenover Gods wondere goedheid voor een ellendig mens.

Grote ontferming

Jezus deed niet wat Petrus vroeg. Hij verliet hem niet! Hij keerde Petrus niet de rug toe. Nee, Jezus keert Zich juist in grote ontferming tot een zondig mens. Hij zei tot Petrus: 'Vrees niet'. Wat een dierbaar woord van Zijn lippen. We verdienen wel dat Hij Zich van ons zou afkeren, maar Hij doet het niet. Tot vrezende harten spreekt Hij geruststellende woorden. Direct kwam de Zaligmaker met Zijn troost. Hij liet Petrus niet wachten. Indien Hij ons aan onszelf zou overlaten, we zouden omkomen. Maar Jezus gaat niet weg van mensen die van zichzelf moeten belijden: 'Ik ben een zondig mens.'

Steeds weer klinkt het van Zijn lippen: 'Vrees niet'. En waarom dan niet? Omdat Hij een volkomen Zaligmaker is. Hij zal de ongerechtigheid dragen, de schuld veroorzaken, de prijs betalen. Voor een zondig mens die buigt aan Jezus' voeten valt het eeuwig mee.

Het gekrookte riet [3]

'Het gekrookte riet zal Hij niet verbreken en het rokende lemmet zal Hij niet uitblussen.'

Mattheüs 12:20a

EERSTE PREDIKATIE

Wij zullen u tonen:

- Eerst: een gekrookt rietje
- Dan: de Heere zal het niet verbreken
- Ten derde: de waarheid van dit stuk.

En het andere daarna, zo God wil en wij leven zullen, op een andere tijd.

Eerst hebben wij dan te bezien een gekrookt rietje.

Een gekrookt rietje zegt: 'Ik weet niet of God mij wel helpen zal! Ja, Hij zal u helpen, dat zullen wij tonen.'

1. Wat het eerste aangaat: riet en biezen naar de letter zijn bij ons bekend. Het is een zwak, gulzig en menigvuldig gewas. Al heeft het niet veel aanzien, het kan veel uitstaan. Wordt het door zwaar weer tegen de grond geslagen, als het zware weer over is, zo groeit het zoveel te gulziger. Riet en biezen ondersteunen elkaar. Ge zou eerder door een eikenbos geraken, dan door een bos van riet en biezen. De zwakken steunen elkander meer dan eikenbomen der gerechtigheid. Mozes lag in een kistje van riet en biezen op het water en de profeet spreekt van riet en biezen (Jes. 35:7). Dit is naar de letter. Maar de Heere heeft hier alleen het redelijke riet op het oog. Hij bedoelt de mens die Hij begenadigd heeft, in het leggen van Zijn werk in hun beklagenswaardige en wankele bestaan. Een klein kind in Christus, wat is het al aan de winden onderworpen. De Heere geeft benamingen in Zijn Woord, waarbij de sterke levendig in zijn eigen gedaante wordt uitgeschilderd. Hij noemt ze cederen op de Libanon, eikenbomen der gerechtigheid, het paard van Zijn Majesteit in de strijd, helden van Salomo, heirlegers die schrikkelijk zijn als slagorden met banieren.

Maar de eerstbeginnenden, de zwakken in de genade, die krijgen andere benamingen in het Woord, die hen net zo afschilderen als de benamingen van de sterke. Hoe worden zij genoemd? Een klein kind, een lammetje, een rankje, een jong druifje, een wichtje, het allertederste, een spruitje, een plantje, en ook een rietje, een gebroken rietje.

Een kind Gods in de genadestaat wordt genaamd een rietje en een gekrookt rietje. Waarom komen ze onder die benamingen voor?

1. Een rietje is niet vanzelf gegroeid. Het is door de hand van God geplant, hoe klein en zwak het ook is, evenals de granaatappelboom en de arend. Zo is het met de kleinen in de genade. Het werk der genade is in hen, dat is: door Gods hand in hen geplant. Ze zijn een plant van de Vader (Matth. 15:13), het is het werk Zijner handen, door hetwelk Hij verheerlijkt wordt (Jes. 60:21).

Ach, kinderen Gods, het werk dat in u is, dat is niet het werk van uw eigen hand. Hij heeft ons gemaakt, en niet wij, tot Zijn volk en het werk Zijner handen (Ps. 100:3).

(wordt vervolgd)

Uit:
'Het gekrookte riet',
B. Smijtegelt
(uitg. Romijn &
Van der Hoff, 1968).

Het geopenbaarde Woord van God bestaat uit twee delen: de wet en het Evangelie.

Waarom de scherpe wetsprediking?

De prediking is bediening van het Woord van God, in verklaring en toepassing, zoals dat genoemd wordt. Dat wil allereerst zeggen: wat staat er? De eerbied voor de inspiratie van de Heilige Geest moet daaruit blijken. En vervolgens: wat heeft de Heere hiermee tot mij te zeggen?

v. A.

Het geopenbaarde Woord Gods bestaat inhoudelijk uit twee delen: de wet en het Evangelie. Daarmee bedoelen we: enerzijds alles wat God eist en waar Hij recht op heeft. En anderzijds alles wat God belooft en wat Hij werkt. Het eisende deel wordt ons evenals het belovende deel in Gods Woord bekendgemaakt. Deze Godsopenbaring wordt in het gehele Woord verkondigd. In de (uit)werking ervan zal de verwonding door de wet voorafgaan aan de heling door het Evangelie. De wond openleggen en daarna de balsem aanreiken. Dat hoort zo bij elkaar, uiteraard in deze volgorde.

God laat prediken

Het leven der genade wordt volgens ons troostboek gekenmerkt door twee zaken: het gebod en het gebed. Dat zijn dus onbetwiste kenmerken van het ware Godswerk in Christus Jezus. Opmerkelijk dat ons troostboek aan het einde van de uitleg van de Tien Geboden in Zondag 44 de vraag stelt: 'Waarom laat ons dan God alzo

scherpelijk de Tien Geboden prediken, zo ze toch niemand in dit leven houden kan?' Twee zaken vallen in deze vraagstelling op. De prediking gaat van God uit. Hij laat ons prediken. Hij laat ons (ook) de wet prediken. Blijkbaar is het geen vraag of dat nodig is. Niet voor niets wordt erbij gevoegd dat deze prediking 'scherpelijk' is. De wetsprediking moet scherp zijn, niet vaag, niet algemeen. Het mag geen moraalverhaal over de maatschappelijke ontwikkelingen zijn. Nee, Gods bedoeling is dat de scherpe wetsprediking wat nalaat. Wij moeten geráákt, verwond worden.

De wetsprediking is uiteraard bestemd voor de hele gemeente. De wekelijkse 'onderwijzing in de christelijke leer' vindt plaats als Woordverkondiging, binnen de dienst der verzoening. 'Opdat de mensen tot bekering gebracht en het geloof zullen komen', belijdt Dordt immers.

Zijn drievoudige bedoeling

Dan volgt het antwoord op deze vraag. Antwoord 115 bestaat uit drie gedeelten. Letterlijk aangegeven met de letters a, b en c. Deze drie gedeelten hangen ook samen met de Schriftbewijzen waarin we het antwoord in Gods Woord kunnen teruglezen. Daarbij valt opnieuw de harmonie tussen de Schrift en onze belijdenis op. De drieërlei bedoeling van de scherpe wetsprediking is samengevat met de werkwoordsvormen:

- leren kennen
- zoeken
- ons benaarstigen en bidden

Hier valt driemaal op dat het een proces is, want we lezen 'hoe langer hoe meer leren kennen (a), des te begeriger zijn om te zoeken (b), opdat wij hoe langer hoe meer.. (c): Een proces, dat niet stilstaat. Want stilstand in het leven der genade is de dood in de pot, met alle gevolgen van dien.

Leren kennen

Het eerste doel van de scherpe wetsprediking is bevindelijke kennis. Waarvan en hoe? Van onze zondige aard en de aard van de zonde. Dat wil zeggen: wat het wezen en de diepte van de zonde is. De zonde is niet slechts overtreding van Gods gebod, waarin we worden onderwezen. Maar het is ook ontoring van Gods deugden, aanranding van Zijn eer, miskenning van Zijn gezag, verwoesting van onze ziel en het is vergrijpen aan de rechten van God en van onze naasten. Door de wetsprediking leren we onze zonde zo in haar aard kennen en zo leren we de aard van onze zonde kennen. Zelfs 'hoe langer hoe meer en ons leven lang'. Naarmate we langer op de weg zijn, langer onder deze wetsprediking leven, wordt het niet beter, maar steeds erger, steeds walgelijker, ellendiger en schuldiger. Dat blijkt een kenmerk van het ware Godswerk te zijn, nota bene in het stuk der dankbaarheid (Zondag 32-52).

In de reine spiegel van Gods deugden en rechten zien we meer en dieper wie een mens is en in zichzelf blijft. Die wordt niet geloviger en bekeerder, maar al minder. En dit onderwijsproces duurt tot de laatste snik. Ik word steeds minder en onwaardiger voor God. Dat zal de vrucht zijn van de scherpe wetsprediking. Dát is Gods uitdrukkelijke bedoeling. Wanneer deze prediking gemist wordt, blijkt dat in de gevolgen. Dan worden we bezittende mensen, die worden geïrriteerd door een scherpe wetsprediking, die gaan daar op neerzien, die zijn daarmee wel klaar. Steeds meer zelfkennis blijkt echter uit de ootmoed en totale afhankelijkheid van Gods vrijmachtige genadebediening. Dáárom laat God ons de wet zo scherp prediken. Dat is Zijn eerste bedoeling. Getuigt uw hart en leven hiervan? Want dat blijkt uit de verdere vrucht, Gods tweede bedoeling.

Zoeken

We lezen in antwoord 115b: '... en des te begeriger zijn om de vergeving der zonden en de gerechtigheid in Christus te zoeken'. Zo maakt de Heere zoekende mensen die het van zichzelf niet hebben en niet weten. Door deze zelfkennis

houden ze steeds minder over. Het wordt niet beter, maar steeds minder. Waarnaar zoeken deze mensen dan volgens onze bevindelijke belijdenis? Ze zoeken naar wegneming van de zonden en naar de gerechtigheid van Christus. Ze blijven niet steken in de walging van zichzelf. De zelfverfoeiing leidt tot een steeds sterker verlangen naar deze beide weldaden uit de Zaligmaker. De ontdekking aan de 'zondige aard' drijft uit. In de ontdekking zelf ligt het leven niet. Zeker niet door dit te bespreken en voor mensen te etaleren. Alsof er als zodanig enige waardigheid of aangenaamheid in zou liggen. Zonder de Middelaar is er geen leven. Het 'van ganser harte aller zonde vijand zijn en een lust tot alle gerechtigheid hebben' (waarmee de uitleg van het tiende gebod besluit; antwoord 113), klinkt hier door.

De wetsprediking doet haar kracht. Van voor de spiegel van Gods deugden worden we afgesneden en uitgedreven naar de Wetsvolbrenger. Dan wordt er zo zielsinnig verlangd naar de HEERE onze Gerechtigheid, vol van genade en waarheid, in Zijn ambten, namen, staten, naturen en weldaden. Hij is zo gepast voor iedere wegstervende hongerige zondaar, waar die ook gelegerd is. Blijkbaar komt men boven het steeds weer en steeds meer zoeken niet uit! Wanneer het 'leren kennen' (a) waar is, blijkt dat uit hartstochtelijk 'zoeken' (b). De Heilige Geest moet immers voortdurend plaatsmaken voor de Middelaar en Zijn dadelijke bediening. En dit blijkt volgens ons praktische troostboek in het dagelijkse leven, in het gebedsleven en in de binnenkamer. Want ontdekking leidt tot zoeken en zoeken blijkt in het gebed, waarover we verder in de Zondagen 45 tot 52 onderwijs krijgen. Want het gebod leidt, als het goed is, tot het aanhoudende gebed. Als de verhouding wet en Evangelie maar recht gepreekt wordt, als de wet naar Gods bedoeling maar scherp gepreekt wordt. Zo worden we geleid naar de binnenkamer, niet naar de werkkamer.

Ons benaarstigen en bidden

Inmiddels zijn we bij de derde van Gods bedoelingen, in antwoord 115c: '... opdat wij zonder ophouden ons benaarstigen en God bidden...' De waarheid van het 'leren kennen' en van het 'zoeken' blijkt in twee opzichten, namelijk in het zich benaarstigen en in het bidden om de genade van de Heilige Geest. Beide met als doel om in dit leven meer naar Gods beeld vernieuwd te mogen worden en na dit leven te komen

115 Vr. Waarom laat ons dan God also scherpelijk de tien geboden prediken, zo ze toch niemand in dit leven houden kan?

Antw. Eerstelijk, opdat wij ons leven lang onzen zondigen aard hoe langer hoe meer leren kennen ^a, en des te begeriger zijn om de vergeving der zonden en de gerechtigheid in Christus te zoeken ^b.

Daarna, opdat wij zonder ophouden ons benaarstigen, en God bidden om de genade des Heiligen Geestes, opdat wij hoe langer hoe meer naar het evenbeeld Gods vernieuwd worden, totdat wij tot deze voorgestelde volkomenheid na dit leven geraken ^c.

tot de volkomenheid, die God in Zijn wet ons voorstelt: volmaakte liefde en heiligheid, zonder zonde, alleen gericht op Gods eer. Daarom wordt aanhoudend gebeden en zonder ophouden geworsteld, want het is een levensvoorwaarde.

De wetsprediking maakt dus worstelaars! Ze kunnen niet leven zonder de genade die ontdekt, verlicht, verzoent, vernieuwt. Ze kunnen niet leven zonder de genade die oefent in Godskennis, zelfkennis en Christuskennis. Deze genade is zuiver, onverdiend, eenzijdig en vrijmachtig, en ligt alleen verklaard in Immanuël.

Nu staat er nog een woord bij, iets wat we liever zouden overslaan: '... zonder ophouden ons benaarstigen'. Dit oude Nederlandse werkwoord 'benaarstigen' betekent: zich met ijver toeleggen op..., zich beijveren om... In de oorspronkelijke taal hangt dit woord samen met 'vlijt'. We zijn terecht bang voor activisme en onze vaders waren dat niet minder. Maar het is niet eerlijk om te doen alsof dit er niet bij staat. Onophoudelijk en met vlijt Gods aangezicht zoeken dus. Dit in duidelijke tegenstelling tot een los, werelds leven, dat zichzelf 'redt' door beschouwing van de leer van vrije genade: een mens blijft maar een mens. Dan staat de wetsprediking niet in hoog aanzien. Welnu, juist daarom zeggen we het ons troostboek toch van harte na: 'zonder ophouden ons benaarstigen en God bidden'.

Dan is er een ernst en teerheid in het gebedsleven en in de levenswandel waaruit dit 'leren kennen en zoeken' blijkt. Zelfs een ijver in het zoeken van Gods genadetrou, het zoeken van Gods gemeenschap in de Voorbidder. Waar anders heen, dan dáár alleen... Daarom is de scherpe wetsprediking ook in deze tijd zo noodzakelijk. En daarom wordt deze prediking zelfs dierbaar. Het versterkt het verlangen naar heiligheid, en naar ... de Thuiskomst!

Een gezegende kruisdraagster

‘En opdat ik mij door de uitnemendheid der openbaringen niet zou verheffen, zo is mij gegeven een scherpe doorn in het vlees.’ Deze belijdenis van Paulus aan de Korinthiërs is zeker ook van toepassing op de periode in het leven van Ruth Bryan die we nu willen overdenken.

ds. B.J. van Boven,
De Valk-Wekerom

In haar dagboek lezen we regelmatig van de zwakte van haar lichaam waar ze mee te tobben had. Deze zwakheden hield ze voor zichzelf en bracht ze voor het aangezicht des Heeren. Het bleken echter de symptomen van kanker te zijn. Deze kwaal heeft jarenlang gesluimerd maar kwam uiteindelijk openbaar. Op de Nieuwjaarsdag van 1849 schrijft ze in haar dagboek: ‘Verdrukking houdt mijn lichaam vast met een sterke hand; maar het zijden koord van Goddelijke liefde houdt mijn ziel nog steviger vast; en die banden zijn zo zoet!’

Op en neer

In deze weg moest Ruth beleven dat het geestelijk leven van ‘op en neer’ haar deel bleef, al mocht ze uitnemend veel hemels onderwijs ontvangen. Maar de Heere hield haar er klein en nederig onder. In haar dagboek van de jaren 1841-1849 lezen we de ene keer: ‘O, door wat voor diepten en duisternis ben ik vandaag heen gegaan, wat betreft tijdelijke en geestelijke zaken. Ik voel mij ziek naar het lichaam en niet in staat om zulke moeilijkheden te verdragen, en die pijnigende influistering vanbinnen. Ik voel mij ook verward en onder een wolk, alsof ik geen goed van kwaad kan onderscheiden, en ik geniet geen zoete gemeenschap met mijn Liefste en geen kracht in het gebed.’ Maar een enkele dag later: ‘Op zeer bijzondere wijze is mijn Liefste vandaag de lijdende Heere der heerlijkheid voor mij geweest. O, wat een bloed was dat, wat een rijke, rijke druppelen vloeiden er voor mij, snode, onwaardige; ik verwonder mij en aanbid!’

Dat ze in deze weg van beproevingen dicht bij Gods Woord leefde, bewijst het volgende stukje: ‘Hoe zoet is de dierbare Bijbel vanochtend voor mij; en zo’n versmolten hart dat ik denk dat misschien moeite ophanden is; de wil des Heeren geschiede. Jesaja 25:9, heel zoet; en ook deze woorden: ‘Uw God is Koning’ (Jes. 52:7).

Eenvoud

Om een beeld te krijgen van het leven van Ruth als ‘kruisdraagster’ en hoe de Heere

haar in die weg wonderlijk ‘gezegend’ heeft, is het goed eens kennis te nemen van wat anderen over Ruth geschreven hebben. In dezelfde tijd dat Ruth Bryan haar werk deed onder de weesmeisjes in de Toevlucht te Nottingham, deed ook Lady Lucy Smith daar liefdadigheidswerk. Deze vrouw was de dochter van een graaf en getrouwd met een vermogend bankier. Zij stond in haar omgeving bekend als een Godvrezende vrouw, die zeer veel deed voor de armen. Al waren zij en haar man lid van de Anglicaanse Kerk, ze keken over de kerkmuren heen. Het is bekend dat zij ook predikanten als Kershaw en Philpot ondersteunden en aan hun prediking verbonden waren.

Een zekere ds. G. Cowell kwam regelmatig bij Lady Lucy Smith op bezoek. Op voorstel van de Lady bezochten ze samen Ruth Bryan. Ds. Cowell schrijft van deze ontmoeting: ‘In een koud huis dat van baksteen leek en in een van de drukke stadswijken stond, troffen we haar aan. Eenvoud kenmerkte alles wat we zagen: de kamer, de meubels, de kleding van deze dierbare vrouw – alles was eenvoudig en netjes. Maar haar spreken steeg overal bovenuit - ze ademde Christus in iedere zin.’

Ds. Cowell schrijft van zijn eerste ontmoeting dat het was of ze elkaar al jaren kenden. Hij zag wel dat het lijden haar leven getekend had, maar ook dat de glans van haar gezicht afstraalde als ze mocht spreken van ‘wat ze van haar liefdevolle Heere had ondervonden’. Met betrekking tot de lijdensweg die Ruth ging, schrijft hij: ‘Naderhand vernam ik iets over Ruth Bryan wat het geheim van haar gerijpte bevinding onthult. Ik heb het hierboven al gehad over het mysterie van het lijden; ik kwam erachter dat ze voortdurend leed aan die verschrikkelijke ziekte, kanker! Maar de Heere ondersteunde haar op een opmerkelijke manier.’

Dat is juist ook zo te merken in de brieven die ze anderen schreef. In haar dagboek lezen we haar zielsworstelingen. In haar brieven van haar grote bevindelijke kennis van God en Goddelijke zaken. En toch bleef ze met dat alles een arme zondares in zichzelf. In één van haar brieven aan ds. Triggs noemt zij zichzelf ‘een kleine’. Ze beleefde haar ‘gehele zwakheid, leegheid en onwetendheid’, maar kon door genade zeggen: ‘Dit is mijn gelukkige voorrecht. Want ik ben niets - Christus is alles.’

(slot volgt)

'We komen aan alle kanten te kort'

Johannes de Kok was in de vorige eeuw een bekende ouderling in Zeeland. Hij heeft in verschillende gemeenten gediend: Borssele, Nieuwdorp en Middelburg. We willen vooral wat aandacht besteden aan de brieven die hij schreef aan jongens uit de Gereformeerde Gemeenten die in de Tweede Wereldoorlog in Duitsland verbleven. Die zijn nog steeds het lezen waard. Maar eerst iets over zijn leven en werk.

ds. J. Schipper,
Scherpenzeel

Johannes de Kok werd geboren in de toenmalige gemeente 's-Heerenhoek, tussen Nieuwdorp en Borssele.

In de toenmalige gemeente 's-Heerenhoek (tussen Nieuwdorp en Borssele) werd op 16 januari 1874 Johannes (ook wel Joannes of Jewannes geschreven) geboren. Opmerkelijk, want 's-Heerenhoek was na 1800 een rooms-katholiek bolwerk geworden te midden van een voornamelijk protestantse omgeving. Ook staat dit dorp in de kerkgeschiedenis nog bekend om een koelbloedige moord, gepleegd door ds. Jacobus de Cliever, de predikant van 's-Heerenhoek. Hij was buitengewoon jaloers op zijn collega in Driewegen, ds. Nicolaas van de Velde (zoon van de bekende ds. Abraham van de Velde, die "De wonderen des Allerhoogsten" schreef). Nicolaas trok veel hoorders, ook uit 's-Heerenhoek. Dat zat Jacobus niet lekker. Op zondagavond 11 mei

1687 vermoordde hij zijn collega met een gewerschot. Na enige tijd werd hij gearresteerd. Maar nog voordat hij terechtgesteld werd, beroofde Jacobus zich van het leven. Een ongekend drama dus in de zo rustige Zak van Zuid-Beveland. Welnu, daar in 's-Heerenhoek werd Johannes de Kok geboren.

Beproeving

Op 25-jarige leeftijd trad hij in Waarde in het huwelijk met Johanna Joppe, maar reeds vier maanden later stond hij aan het graf van zijn jonge vrouw. De huwelijksband werd schielijk doorgesneden. De Kok had heel wat te verwerken. Een periode van eenzaamheid volgde. In 1906, zeven jaar later, trad hij weer in de echt en wel met Elizabeth de Muynck uit Borssele. Uit dit huwelijk werd hun enige kind, hun

dochter Jannetje geboren.

In de jaren van zijn weduwnaarschap mocht hij veel steun ervaren door het geloof. De Heere had Johannes al op jonge leeftijd bezocht met Zijn genade. Door de werking des Geestes mocht hij zich geheel aan de Heere overgeven voor tijd en eeuwigheid.

Nog voordat hij voor de tweede keer in het huwelijk trad, werd hij op 29-jarige leeftijd bevestigd tot ouderling in de gemeente te Borssele. Dat gebeurde op 13 april 1903. Het was zijn omgeving niet ontgaan dat er wezenlijke zaken in het hart van De Kok hadden plaatsgevonden, maar ook dat hij gaven bezat om de kerk op stichtelijke wijze te kunnen dienen. Toen hij 50 jaar in het ambt stond, heeft hij daarover in een dienst onder leiding van ds. L. Rijksen in Middelburg het een en ander gezegd: 'Ik ben in Borssele ouderling geworden. Ik was jong. Ik had geen ouderling willen worden, want ik zeide met Salomo: 'Ik ben een jongeling en ik weet niet uit of in te gaan voor het aangezicht des volks.' Wanneer je al die onderscheidingen in de kerk ziet wat het leven betreft, dan komen we aan alle kanten tekort, zowel in het één als in het ander'.

Hij eindigde die toespraak als volgt: 'Ik zou nog wat kunnen zeggen over mijn levensloop, maar dat is minder nodig voor de gemeente. Ik wens dat ik God verheerlijken mag in mijn eigen daden en dat de gemeente dat ook mag doen. Dat degenen die kermen geleerd hebben maar veel mogen kermen voor degenen die over hen gesteld zijn (dat ben ik niet alleen), opdat God Zijn Geest niet terugtrekke, maar opdat Hij in ons werken mocht, en dat dat openbaar mocht komen in de wandel van jong en oud. Ook in de jonge mensen. Ik heb nooit berouw gehad dat ik vroeg in dienst was. Dat niet. Ik heb zelfs voor ik ouderling was, toen ik nog heel jong was, die bede al gehad: 'Zeg mij aan, Gij, Die mijn ziel liefheeft, waar Gij weid, waar Gij de kudde legert op de middag; want waarom zoude ik zijn als één, die zich bedekt bij de kudden Uwer metgezellen?' (Hooglied 1:7) (...) Ik wens nog dat de gemeente met mij zingt uit Psalm 71 en daarvan het 12e vers:

*Van jongs aan heb ik, Heer' geprezen,
Uwe werken verstaan,
Daarvan doende vermaan.
Dies als ik oud en grijs zal wezen,
Wijk dan niet van mij, Heere,
Dien ik alleen verere.'*

(wordt vervolgd)

Bijbelse namen

Bijbelse namen zijn tegenwoordig opvallend populair, althans voor jongens. Uit de gegevens van de Sociale Verzekeringsbank die de kinderbijslag uitbetaalt, bleek dat vorig jaar de vijf meest gegeven jongensnamen van Bijbelse herkomst waren.

C.S.L. Janse,
Apeldoorn

De naam Noah, de Engelse versie van Noach, stond in dat rijtje bovenaan. Daarna kwamen Lucas, Sem, Daan en Levi. In Amsterdam stond Adam op de tweede plaats. Maar daar kwam Mohammed ook voor onder de meest populaire jongensnamen. Amsterdam is nu eenmaal een stad met een grote islamitische bevolking.

Wat zegt die populariteit van Bijbelse namen? Niet veel, maar wel iets. In die naamgeving werkt het christelijk verleden van onze maatschappij altijd nog door. Waarschijnlijk beseffen de meeste ouders niet dat ze hun pasgeborene een naam geven met een Bijbelse herkomst, maar ze doen het wel.

In het algemeen wordt de keuze van een naam tegenwoordig sterk beïnvloed door internationale trends. Typisch Hollandse jongens- en meisjesnamen zijn niet meer zo in trek. Maar ook in die Europees-Amerikaanse trends werkt het christelijk verleden door.

Bewuste keuze

Hoewel exacte cijfers ontbreken bestaat wel de indruk dat ook in orthodox-protestantse kring Bijbelse

namen tegenwoordig erg in trek zijn. Zowel voor jongens als voor meisjes is de afgelopen decennia het gebruik van Bijbelse namen duidelijk toegenomen. Dat zal een bewuste keuze zijn geweest. Het is ook mooi als de ouders daarvoor kiezen. En dat in de hoop en met de bede dat hun kind bij het opgroeien ook iets van de godsvrucht en de levenswandel van deze Bijbelse figuur zal vertonen. Daarentegen is het vernoemen van het voorgelacht ook onder ons duidelijk afgenomen. Vroeger waren daar strikte regels voor. Als iemand bij het vernoemen was overgeslagen dan kon je er bijna altijd wel vanuit gaan dat daar wat achter zat. In dat vernoemen zat wel iets moois: de verbondenheid met het voorgelacht kwam daarmee tot uitdrukking en inzonderheid wel het eren van de wederzijdse ouders. In de Bijbel komen we die gewoonte ook tegen rond de geboorte van Johannes de Doper. De burens en de familie kunnen het niet begrijpen dat hij Johannes moet heten. Die naam komt immers in de hele familie niet voor. Maar toch geldt: 'Johannes is zijn naam' (Luk 1:63). Elisabet en Zacharias wisten heel goed waarom dat zo moest zijn. In andere Bijbelse tijden

bestond die gewoonte van het vernoemen kennelijk niet. Jakob had twaalf zonen maar hij noemde er niet een naar zijn vader.

Roepnaam

In Nederland wijken de roepnamen soms erg af van de officiële naam die bij de geboorteaangifte is opgegeven. Bijvoorbeeld omdat men opa of oma wel wil vernoemen, maar tegelijkertijd vindt dat dat tegenwoordig geen naam meer is waarmee je je kind door het leven kunt laten gaan. Soms is dat nog goed te begrijpen ook.

De officiële naam van een kind is echter ook de naam waarmee het in Gods huis gedoopt wordt. In vrijgemaakte kring is weleens de vraag opgeworpen of het wel juist is als er zo'n groot verschil bestaat tussen de doopnaam en de roepnaam. Bij de doop wordt immers Gods Naam aan onze naam verbonden en mag die doopnaam dan heel anders zijn dan de naam waarmee het kind dagelijks genoemd wordt? In ieder geval is dat iets om eens over na te denken.

Rooms-katholieken hadden vaak veel voornamen. Soms wel vier of vijf. Dat kwam omdat ze ook naar allerlei heiligen vernoemd werden. Vanwege de Mariaverering droegen zelfs jongens de naam van Maria. Tegenwoordig zijn in bepaalde bevolkingsgroepen filmsterren en sporthelden in trek en laat men zich bij de keuze van een naam voor de jonggeborene daardoor leiden. Dat is allemaal niet ter navolging.

Zondag 12

Met zijn naam onderscheidt een mens zich van anderen. Binnen de gemeenschappen waarvan hij deel uitmaakt, is hij daardoor gemakkelijker herkenbaar en ook aanspreekbaar op zijn doen en laten. Op die manier kan hij of zij ter verantwoording worden geroepen. Maar als het gaat om namen en naamgeving is de belangrijkste vraag die van Zondag 12 van de Heidelbergse Catechismus: 'Maar waarom wordt gij een christen genaamd?'

Dan gaat het niet om het christen zijn in de brede zin van het woord, waarbij men christenen onderscheidt van moslims, hindoes en andere godsdiensten. Dan gaat het niet om mensen die slechts roemen in een Jezus van vijf letters. Maar dan gaat het om hen die door het geloof een lidmaat van Christus zijn geworden en alzo deelhebben aan Zijn zalving. Het belangrijkste in ons leven is dat we die naam met recht mogen dragen.

Een voetveeg in de kribbe

Het is een donkere nacht. De herders zien geen hand voor ogen, maar ze hoeven niet te zoeken. Want deze nacht is het voor hen vindenstijd.

J. van 't Hul,
Lieren

En zij kwamen met haast en vonden Maria en Jozef, en het Kindeke liggende in de kribbe.

Lukas 2:16

Was het wel een stal waarin het Kindeke geboren werd? Was het niet een schuur of een grot, zoals velen menen? Het doet er niet toe. Wat de herders zochten, vinden ze, staat er. En wat ze vinden is dit: 'Maria en Jozef'. En pas daarna lezen we: '... en het Kindeken liggende in de kribbe'. Lukas schrijft niet één woord van verbazing bij de herders over de armoedige omstandigheden. Maar wat ze in de stal aantreffen is wel, zegt Calvijn, 'geschikt om hen van Christus te vervreemden. Wat toch streed meer tegen het gezonde verstand dan te geloven dat iemand, Wien men zelfs de allerlaagste plaats niet waardig achtte, Koning van het ganse volk zou zijn?'

In de stal is het al armoedigheid en vernedering. Maar bij de herders is er geen verwondering. Als geen ander weten zij wat armoede is. Er is maar één ding dat hier telt, ze hebben gevonden! 'Als wij maar de eerste voet zetten in Zijn herberg, o, hemelse wonderen zullen wij zien voor onze ogen' (Isaac Ambrosius).

Maria en Jozef

In een duistere stal worden buitenstaanders binnengelaten. Daar vinden de herders 'Maria en Jozef, en het Kindeken liggende in de kribbe'. Hun oog valt eerst op Maria, de vermoede jonge moeder uit het verachte Galiléa, vervolgens op Jozef, de timmerman die er toch wat verlegen bij staat te kijken. Jozef had wel het voornemen gehad om Maria te verlaten, maar het was niet gebeurd. Bij de kribbe zijn ze innig samen. Twee Godvrezende mensen (ook zij hebben een engelverschijning meegemaakt!), ze zijn uit- en doorgeholpen. Het lijkt in deze stal wel een kleine gemeenschap der heiligen. Maar de herders zien het jonge paar voorbij. Maria kan hen in hun nood niet helpen, Jozef nog veel minder. Het is hen om het Kindeke te doen. Ze hebben Hem gevonden Die hun zielen hebben lief gekregen. Aardse herders vinden de goede Herder, een gewoon Kind, zo ontzettend arm en afhankelijk. Maar in de stal ligt Hij toch in het midden, schamel in doeken gekleed, nederig weggelegd, als het Brood des levens in een voederbak, Christus, de

Heere, Die Zijn leven zal stellen voor Zijn schapen. En dan zien de herders niemand meer dan Jezus alleen.

'Is dit het Kind op Wie wij moeten zien? Zie op het Kind: daar is geen wieg om Hem te wiegen, geen min om Hem te zogen, geen linnen om Hem in te winden, nauwelijks een weinig spijs om Hem te voeden. Ik zal mij bekorten en alle wonderen tot dit woord brengen: Hij is de ware Wijnstok' (Isaac Ambrosius).

In het verborgene hebben de herders Hem gevonden van Wie de discipelen later zullen zeggen: 'Wij hebben gevonden den Messias, hetwelk is, overgezet zijnde, de Christus' (Joh. 1:42b). In de kribbe ligt een rijke Christus voor arme zondaren. Daar ligt het heil dat de aarde in 't rond verheugt, heilig en onbesmet. Hier is de Man van smarten, de Offerande voor de zonden. Al wat aan Hem is, is gans begeerlijk. Bij de kribbe moeten bonkige herders door de knieën, ze moeten bukken en buigen. Ze vernederen zich, om bij Hem verhoogd te worden.

Het is maar een Kind, 't kan nog niet spreken, Het zwijgt, toch gaat er in deze staat van vernedering al een sprake van Hem uit: 'Hier ligt God in de kribbe' (Luther). De beloofde Spruit, het Rijsje uit de afgehouden tronk van Isaï. De rol des boeks is met Zijn naam vervuld. 'De herders ontvangen als hun Zaligmaker Hem Die daar ligt als een voetveeg en door alle mensen versmaad' (Calvijn).

Alom bekend gemaakt

De herders kunnen hier niet blijven, ze moeten weer weg, weer terug. Maar ze hebben gezien én ze geloven. De liefde van Christus dringt hen en daarom gaan ze ook spreken en Zijn Naam belijden onder de mensen. De stenen zouden gaan spreken als ze nu blijven zwijgen. De herders zijn de eersten die Hem gezien hebben, ze zijn ook de eersten die Hem gaan verkondigen: 'En als zij Het gezien hadden, maakten zij alom bekend het woord dat hun van dit Kindeken gezegd was' (Luk. 2:17). Genade maakt gunnend. Dan raakt het herdershart vervuld met heilsbespiegelingen. Vanuit de volheid van het gemoed raken de herders aan het praten, niet over engelen, niet over zichzelf of hun eigen ervaringen, maar over het Kindeke en over hun Koning. 'Wat God hen heeft onderwezen is geschied tot onderrichting van al hun naasten, alsof hun een toorts in de vuist gegeven is om hen die niets zagen bij te lichten' (Calvijn).

(slot)

Godsdienstige vorming

”Stapstenen” is de titel van een op de praktijk gerichte studie over godsdienstige vorming in het basisonderwijs. Het is een gedegen werk geschreven door dr. A.J. Kunz en dr. J.H. van Doleweerd. Beiden zijn docent godsdienst aan Driestar Hogeschool.

ds. P. Mulder,
Koudekerk a/d Rijn

over gehoorzamen terwijl wij juist onwillig zijn. God heeft het voor het zeggen en de mens moet leren zwijgen en leren luisteren. Er is een wonderwerk Gods toe nodig. En dat werkt de Heere juist in de weg van het gebruik der middelen.

Bij sommige onderwerpen zou het nodig zijn kritische handvatten aan te reiken, zoals omtrent bibliodrama of keuze van te zingen liederen. Onze jufs en meesters hebben goede bronnen nodig om zich te laten voeden, en betrouwbare handvatten om goede keuzes te maken en verantwoord leiding te geven.

Er zijn stiltemomenten nodig, soms samenhangend met liturgische zaken, ‘om de juiste verlangens op te wekken en aanwezige verlangens te voeden’, zo lezen we. Maar als een kind eens eerbiedig stil mag worden voor de Heere en ootmoedig mag leren horen en gehoorzamen, zou dat een wonder zijn. Een Geesteswerk vanuit het Woord. Absoluut onmisbaar.

Psalm 78

Het geheel is nogal positief van toon; het kan zelfs wat optimistisch overkomen. Maar de Bijbelse zaak is vandaag wel zeer aangevochten. Van alles dringt zich op en dringt zich in. De zaak des Heeren voltrekt zich altijd in de strijd. Dat blijkt ook in het geheel van Psalm 78 (naar aanleiding van vers 7 is de kerntekst van het boek: ‘opdat ze hun hoop op God stellen’).

Het bondsvolk is niet harmonieus volgzzaam. Integendeel. Het blijkt hardnekkig afkerig van de Heere. Die ernstige en realistische achtergrond tekent Psalm 78. Zo blinkt juist eenzijdig wonderschoon uit het onvoorstelbare van de barmhertigheid Gods (Psalm 78:38), die hen niet vernielde maar de ongerechtigheid verzoende. En Zich David verkoos. Zo spreekt juist de opvoedingspsalm. Dat is veelzeggend. Daar had in dit boek meer van mogen doorklinken.

Christelijke opvoeding (dat is Bijbels dan ‘vorming’) is een dure roeping. Het is ook een onmogelijkheid voor ons zondige opvoeders en kinderen. Daarom temeer vraagt het ernstige toewijding, en voortdurend ootmoedig gebed. Ook in kerk en gezin.

Gods genadewerk gaat voort. Door Christus’ hand. Zeker in de weg der middelen. Dit boek moge tot voortgaande bezinning aanleiding geven.

N.a.v. “Stapstenen, godsdienstige vorming in het basisonderwijs”, Bram Kunz en Jan van Doleweerd; uitg. De Banier en Driestar educatief; 359 blz., € 29,95.

Het boek wil inspireren om werk te maken van de opdracht om bij te dragen aan de vorming van leerlingen in de wereld van nu. De schrijvers beginnen met wezenlijke zaken aan te reiken over de Bijbel als Gods betrouwbaar getuigenis. Uit het Oude en Nieuwe Testament komen kenmerkende personen en thema’s naar voren, steeds met passende verwijzingen naar de gereformeerde belijdenisgeschriften. Er is gerede aandacht voor enkele oudere en nieuwere pedagogen (tussen anderen M. Golverdingen). Enkele kinderbijbels worden besproken. van ‘ouderwets’, maar toch neo-gereformeerd (Anne de Vries), herkenbaar bevindelijk gereformeerd (Vreugdenhil) tot vrijzinnig (Nico ter Linden). Zo biedt dit boek heel veel omtrent godsdienstige vorming, wat de theorie betreft en zeker ook voor de praktijk. Over de vertelling, het memoriseren (dat wordt terecht belangrijk geacht), het pedagogisch handelen, enzovoort. Het boek heeft een brede oriëntatie. Het gaat ook over godsdienstige vorming in het openbaar onderwijs, liturgische praktijken op school, de mondiale kerk, godsdienstige vorming in andere religies, enzovoort.

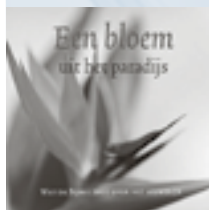
Pedagogisch en didactisch

De auteurs hebben een deskundig werk tot stand gebracht. Dat is ook nodig in deze tijd. Onderwijs moet gefundeerd vanuit de christelijke visie gegeven worden. En er is deskundige scholing nodig, zowel vakinhoudelijk als ook pedagogisch en didactisch. Er wordt veel aangereikt waar goed gebruik van gemaakt kan worden, ook om erop voort te bouwen en er uit te selecteren. Want het laat de

keuze nogal eens aan de gebruiker. Het klassiek bevindelijk-gereformeerde heeft toch wel een wezenlijke en noodzakelijke eigenheid in de lijn van Gods Woord, Reformatie en Nadere Reformatie. Helaas komt dat niet zo herkenbaar tot uitdrukking. Er wordt geschreven over essentiële zaken als een ‘nieuw hart krijgen’. Zo’n wezenlijk punt zou meer uitwerking en doorwerking mogen krijgen door het boek heen. Dat geldt meer onderwerpen. Het is belangrijk leerlingen zelf dingen te laten ontdekken. Ook is het (onderling) gesprek waardevol. Zelfwerkzaamheid van leerlingen is hedendaags; onder leiding van de leerkracht ook niet onbelangrijk. Maar het is voluit Bijbelse realiteit dat wij mensen, ook verbondskinderen, niet zo’n goede aanleg meer hebben. Integendeel. Daarom gaat het in Gods Woord fundamenteel

Boekennieuws

"Een bloem uit het paradijs"; Gijsbert en Hannie de Jong (red.); uitg. Den Hertog; 77 blz., € 12,50.

Een bloem uit het paradijs

Huwelijk, liefde en seksualiteit zijn gegeven met de schepping. Liefde kan alleen tot bloei komen binnen de beschutting van onvoorwaardelijke liefde en trouw. Juist daarop komt veel af in een klimaat van ik-gerichtheid en zelfontplooiing. Om die reden zijn Gijsbert en Hannie de Jong al een aantal jaren actief in de toerusting van echtparen vanuit een Bijbels perspectief. In dit boekje geven ze daar op een toegankelijke manier invulling aan. Steeds wordt een aspect van het huwelijk gezien vanuit Bijbelse gegevens. Dit wordt uitgewerkt door predikanten met een verschillende kerkelijke achtergrond. Ook verschillende medebroeders uit de kring van onze gemeenten hebben een bijdrage geleverd. Opvallend is dat het uitgangspunt genomen wordt in het huwelijk tussen Christus en Zijn bruidskerk. Op een positieve manier brengt dat direct een spanning aan in het boekje, omdat de liefde van Christus als voorbeeld voor gehuwden wordt genomen. Pas daarna komt de gegevenheid van het huwelijk vanuit het paradijs aan de orde.

De hoofdstukjes worden afgewisseld met een praktische uitwerking van de overdenking van Schriftgegevens. Deze praktijklessen komen voor rekening van het echtpaar De Jong. In het kort passeren wezenlijke zaken. Dat liefde een werkwoord is, blijkt bij de bespreking van kernwoorden als liefde, communicatie, omgaan

met verschillen, waarbij de nadruk ligt op verschillen tussen man en vrouw en goed naar elkaar luisteren. Aan het slot komen ook belangrijke vragen als vergevingsgezindheid, gezinsvorming en huisgodsdiens aan de orde. Vanuit de Schrift wordt geprobeerd daar leiding aan te geven. Hier had het boekje nog aan kracht kunnen winnen door ook hier steeds een nadere toespitsing naar de praktijk te geven. Misschien iets om mee te nemen bij een volgende druk.

Op dit terrein zijn al verschillende publicaties verschenen. De meerwaarde van dit toegankelijke boekje ligt vooral in de nauwe verbinding van Schriftgegevens en praktijk. Dat laatste wordt ondersteund door gesprekspunten aan het slot van iedere toepassing naar de praktijk. Van harte aanbevolen.

S. Brons-van der Wekken, Moerkapelle

"De Wedergeboorte" (zes Bijbellezingen), prof. dr. A. Baars; uitg. De Banier; 190 blz., € 16,95.

De Wedergeboorte

Prof. dr. A. Baars, emeritushoogleraar van de Theologische Universiteit van Apeldoorn, heeft een zestal Bijbellezingen verzorgd rond het thema 'de wedergeboorte'. Dit heeft hij gedaan op verzoek van de christelijke gereformeerde kerkenraden van Driebergen en van Urk. Nu zijn deze Bijbellezingen in boekvorm uitgegeven. Het is een alleszins lezenswaardige en inhoudsvolle uitgave. Theologisch en Bijbels-uitlegkundig reikt prof. Baars veel aan. Uiteraard is op bepaalde momenten en in bepaalde verwoordingen merkbaar dat de Bijbellezingen plaatsvonden in een christelijke gereformeerde context. Zoals ook op te merken is dat het echt Bijbellezingen zijn; geen lezingen en ook geen preken. Dr. Baars neemt bij dit thema als uitgangspunt de wedergeboorte in engere zin, de levendmaking. De eerste lezing heeft dan ook als vertrekpunt Johannes 3 vers 5, uit het gesprek van de Heere Jezus met Nicodémus. Daar gaat het immers over de absolute noodzaak van de wedergeboorte. Zonder wedergeboorte zal niemand het Koninkrijk Gods zien. De auteur benadrukt dat de wedergeboorte een daad van God is. Deze zaak moet dan ook niet uitgelegd worden als een appel op de kiezende mens, zoals Billy Graham deed.

Vervolgens wordt de wedergeboorte benoemd als een geheimenis. De geestelijk dode mens wordt door een wonder van de drie-enige God tot het geestelijke leven gebracht, 'met Christus

opgewekt'. In de volgende hoofdstukken gaat de schrijver in op de wedergeboorte en de vruchten ervan in het geloof, de liefde en de hoop. Ten slotte wordt geschreven over de wedergeboorte en de geestelijke groei. Deze groei is het werk van de Heilige Geest, zal strijd met zich meebrengen, leidt tot diepere ontdekking (Heidelbergse Catechismus, Zondag 44, antwoord 115: '... onze zondige aard hoe langer hoe meer leren kennen') en zal, als het goed is, leiden tot wasdom inzake de kennis van en de omgang met Christus, heiligmaking en geestelijk blijdschap. Terzijde wordt genoemd dat er ook sprake kan zijn van geestelijke groei van de gemeente. Hoe dat in de praktijk was, kunnen we lezen in de brieven van Openbaring 2 en 3. Steeds worden aan het eind van het hoofdstuk in een aantal conclusies de hoofdzaken samengevat. Dat geeft overzichtelijkheid.

ds. P. Mulder, Koudekerk a/d Rijn

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

Bedankt

voor Aalst,
ds. C.A. van Dieren te Rijssen-Noord;
voor Berkenwoude,
ds. R.A.M. Visser te Apeldoorn;
voor Bodegraven,
ds. J. van Rijswijk te Oud-Beijerland;
voor Brant County (Ontario, Canada),
ds. J.J. Witvoet te Rock Valley (Iowa, VS);
voor Krimpen aan den IJssel,
ds. A. Schot te Nunspeet;
voor Lethbridge (Alberta, Canada),
ds. A.T. Huijser te Sliedrecht;
voor Lisse,
ds. J.B. Huisman te Ermelo;
voor Naaldwijk en Rotterdam-Alexanderpolder,
ds. W. Visscher te Amersfoort;
voor Poederrijen en Rilland-Bath,
ds. J. de Kok te Westkapelle;
voor Rotterdam-IJsselmonde en Terwolde-De Vecht,
ds. D. de Wit te Borssele.

AANGEPASTE DIENST YERSEKE

Op zaterdag 29 januari (14.30 uur) wordt in de kerk van de Geref. Gemeente te Yerseke een aangepaste kerkdienst gehouden. Ds. C. van Krimpen spreekt over Psalm 26:6b: 'En ik ga rondom Uw altaar, o HEERE'. Voor deze dienst hoeft u zich niet aan te melden. Er zijn voldoende zitplaatsen beschikbaar. U kunt ook meeluisteren via www.gergemyerseke.nl. Een inlogcode is niet nodig.

WIJZIGING KERKELIJK JAARBOEK

Blz. 281: Scriba en scriba diaconie van Sint-Annaland is met ingang van heden: A.J. van Dijke, Cecilaweg 4, 4697 RV Sint-Annaland; tel. 0166-652355 en 06-51270553; e-mail: scriba@gergemsintannaland.nl

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

Berichten

GEBED GEVRAAGD VOOR ETHIOPIË

Ruim een jaar geleden brak in Tigray, Ethiopië, een burgeroorlog uit. Dit leidde tot een humanitaire ramp met vele doden en duizenden vluchtelingen, die nog altijd voortduurt. Bijzondere Noden is in samenwerking met vier andere kerkverbanden (GGiN, OGGiN, HHK en CGK) een noodhulpproject gestart om interne vluchtelingen te voorzien van eerste levensbehoeften. Ook bieden we hulp aan vluchtelingen in het buurland Soedan.

Nadat het conflict enkele maanden geleden opnieuw oplaaide, is de situatie nu iets gestabiliseerd en zijn de troepen uit het noorden teruggedrongen. De schade in Noord-Ethiopië is echter enorm: er is veel verwoest, velen zijn ontheemd en getraumatiseerd en er is gebrek aan cash en brandstof. Bijzondere Noden helpt vluchtelingen buiten Tigray door zich te richten op distributie van cash en hygiëneproducten en te werken aan onderdak en watervoorziening. Hulptransporten naar Tigray zijn door het oorlogsgeweld niet of nauwelijks mogelijk. Dit betekent dat levensbehoeften, zoals voedsel en medicijnen, het gebied niet kunnen bereiken. Dit heeft vreselijke gevolgen voor de bevolking en de ziekenhuizen. Mogen we u vragen of u deze mensen in nood en de hulpverleners in het gebied wilt gedenken in uw gebed?

Het team van Bijzondere Noden

JONGERENWEEKEND WINSTUITVERLIES

Stichting Winstuitverlies organiseert op vrijdag 28 en zaterdag 29 januari een weekend voor jongeren (jonger dan 30 jaar), die getroffen zijn door of betrokken zijn bij kanker. Locatie: Boerderij De Verwondering te Goudriaan. Aanmelden: www.winstuitverlies.nl/activiteiten

BERICHT VAN KGJO

Binnenkort ontvangen alle kerkenraden een pakket met boekjes van het Deputaatschap Kerk, Gezin, Jeugd en Onderwijs. In opdracht van het deputaatschap heeft de werkgroep Gezin een boekje geschreven onder de titel: 'Naar de eis van hun weg'. Het is bedoeld als handreiking voor ambtsdragers in het omgaan met jongeren in deze tijd. Er is voor elk kerkenraadslid een boekje beschikbaar. Op 10 februari wordt het boekje gepresenteerd in een livestreamuitzending vanuit het kerkgebouw van de

Geref. Gemeente te Apeldoorn. De avond duurt van 20.00 tot 21.15 uur en is te volgen via www.gergeminfo.nl/agenda (aanklikken: boekpresentatie 'Naar de eis van hun weg'). Het deputaatschap spreekt de wens uit dat de uitgave ingezet kan worden in de omgang met jongeren.

Namens het deputaatschap,
M. van Winkelen

BIJEENKOMST PLEEGZORG

Op vrijdag 11 maart belegt het Platform Jeugdhulpverlening de jaarlijkse bijeenkomst voor mensen die betrokken zijn bij pleegzorg. Niet alleen (aspirant)pleegouders zijn welkom, ook ouders die gastopvang bieden of dit overwegen, ambtsdragers en belangstellenden. Deelnemende kerken aan dit platform zijn: Gereformeerde Gemeenten, Gereformeerde Gemeenten in Nederland, Hersteld Hervormde Kerk en Oud Gereformeerde

Gemeenten in Nederland. Het thema is: 'In verbinding rondom pleegzorg'. Bij pleegzorg zijn veel belanghebbenden betrokken: de ouders, het onderwijs, organisaties, de kerk, pleegouders, enzovoort. Naast lezingen vanuit de praktijk over de noodzaak tot goede onderlinge samenwerking zijn er diverse workshops. We hopen dat er met de dan geldende maatregelen gelegenheid is voor deze ontmoeting. Tijd: 16.00-20.00 uur (incl. maaltijd). Locatie: Kerkgebouw De Hoeksteen van de Geref. Gemeente in Nederland, Vellerselaan 1 te Barneveld. Voor informatie en aanmelding: tel. nr. 0348-489900 of dmz@cbgg.nl

REGIOMORGENS VROUWENBOND

De Vrouwenbond organiseert drie regiomorgens over het thema: 'Omzien in bewoondheid'. Spreker is J. Krijgsman, ds. A. Verschuure heeft de leiding. 25 januari: Dirksland www.gergemdirksland.nl

8 februari: Bodegraven
www.bethelkerkbodegraven.nl
17 februari: Elspeek www.ggelspeek.nl
U kunt online meekijken of meeluisteren.

KERKBOW VEEN

We hebben van veel gemeenten een financiële bijdrage mogen ontvangen voor de realisering van ons nieuwe kerkgebouw. De meeste ervan konden we schriftelijk bedanken voor hun financiële bijdrage, maar van enkele bijdragen kon niet worden achterhaald van welke gemeente die kwam. Wij willen ook deze gemeenten hartelijk dankzeggen voor hun bijdrage. Naast het feit dat uw financiële bijdrage zeer welkom is, doet het ons goed dat op deze wijze ook binnen ons kerkverband met elkaar wordt meegeleefd. De Heere bestendige de onderlinge band.
Kerkenraad Veen

Kerkdiensten

ZONDAG 23 JANUARI 2022

Aagtekerke 9.00, 11.30 en 18.30 uur ds. A.P. Baaijens; Amersfoort 9.00, 11.30 en 15.30 uur ds. W. Visscher; Amsterdam 18.30 uur ds. P. Mulder; Apeldoorn 10.00 en 15.30 uur ds. R.A.M. Visser; Arnhem 17.00 uur ds. R. Kattenberg; Barendrecht 18.30 uur ds. A.T. Huijser; Barneveld-Centrum 9.00, 11.30 en 19.00 uur ds. E.J. Boudewijn; Barneveld-Zuid 9.00, 11.15 en 19.00 uur ds. J. van Laar; Beekbergen 10.00, 14.30 en 18.30 uur ds. A. Schreuder; Benthuizen 9.30 uur ds. A.B. van der Heiden en 18.00 uur ds. S. Maljaars; Berkenwoude 14.30 uur (H.D.) ds. G.W.S. Mulder; Bodegraven 16.30 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Borssele 9.30 en 18.00 uur ds. D. de Wit; Boskoop 9.30 en 16.30 uur (H.D.) ds. P.J. de Raaf; Brakel 10.00 en 18.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 18.00 uur stud. J.M. Evers; Capelle a/d IJssel-West 10.00 en 15.00 uur ds. G. van Manen; De Valk-Wekerom 8.30, 11.00, 15.00 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Delft 15.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Deventer 18.00 uur ds. A.A. Brugge; Dinteloord 14.30 uur ds. G.J.N. Moens; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. K. Boeder; Doetinchem 9.30 (H.D.) en 15.00 uur ds. A.A. Brugge; Dordrecht 11.45 en 15.30 uur ds. W.A. Zondag; Ede 9.00 en 16.00 uur ds. M. Joosse; Emmeloord 9.30 en 16.00 uur ds. C. Sonneveld; Enkhuizen 9.30

en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Enter 19.00 uur ds. R.A.M. Visser; Ermelo 9.00, 11.15 en 18.30 uur ds. J.B. Huisman; Genemuiden 9.30, 15.00 en 18.30 uur ds. A. Verschuure; Goes 9.30 (H.D.) en 18.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; 's-Gravenzande 19.00 uur ds. G.J. Baan; Haamstede 15.30 uur ds. A.P. Baaijens; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.30 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 9.30 en 12.30 uur ds. M.H. Schot; Herkingen 10.00 en 18.00 uur stud. A.E. Brijder; Hilversum 10.00 uur ds. J.W. Verweij en 18.30 uur ds. M. Joosse; Hoedekenskerke 10.00 en 16.30 uur ds. L. van der Kuijl; Hoofddorp 9.30 en 15.00 uur stud. J.J. Hoogerbrug; Houten 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil en 18.00 uur ds. W.A. Zondag; Kampen 9.30 en 15.30 uur ds. D.W. Tuinier; Kamperland 15.30 uur ds. C.J. Meeuse; Kapelle-Biezeling 10.00 uur ds. C. Harinck; Katwijk aan Zee 10.00 uur ds. S. Maljaars; Kesteren 12.30 en 18.00 uur ds. H. van der Heiden; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Kortgene 14.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Krabbendijke 9.30 en 18.00 uur ds. P.C. Vlot; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.00 uur (H.D.) ds. A.T. Huijser; Kruiningen 9.30 en 18.00 uur ds. G. Hoogerland; Leerdam 14.30 uur ds. E. Bakker; Leiderdorp 10.00 en 16.00 uur ds. P. Mulder; Lisse 15.00

uur ds. S. Maljaars; Marknesse 19.00 uur ds. C. Sonneveld; Meeuwen 18.00 uur ds. H.J. Agteresch; Meliskerke 14.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Melissant 15.00 uur stud. A.E. Brijder; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 9.30 en 16.00 uur ds. C. Hogchem; Mijdrecht 18.30 uur stud. J.J. Hoogerbrug; Moerkapelle 9.30 en 15.30 uur ds. H. Brons; Naaldwijk 19.00 uur ds. P.J. de Raaf; Nieuw-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; Nieuwdorp 9.30 en 18.30 uur ds. C.J. Meeuse; Nieuwer ter Aa 10.00 (H.A.) en 19.00 uur ds. W. Harinck; Nieuwerkerk 9.30 en 15.00 uur ds. M. Karens; Nieuwe-Tonge 14.30 uur ds. K. Boeder; Nijkerk 9.30 en 18.30 uur ds. G. Beens; Nisse 14.30 uur ds. L. van der Kuijl; Nunspeet 9.00, 11.30 en 15.30 uur ds. A. Schot; Ooltgensplaat 18.00 uur ds. J.J. Tanis; Oostburg 10.00 en 15.00 uur stud. M. Boersma; Oosterland 14.30 uur ds. G. Pater en 18.30 uur ds. M. Karens; Oud-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Ouddorp 9.30 en 18.30 uur ds. G. Pater; Oude-Tonge 10.00 en 18.00 uur ds. G.J.N. Moens; Poederloijen 14.30 uur ds. F. Mulder; Poortugaal 15.00 uur stud. J.M. Evers; Poortvliet 10.00, 14.30 en 18.30 uur stud. M.G. van Middendorp; Puffershoek 9.30 uur ds. W.A. Zondag en 15.00 uur ds. J. van Rijswijk; Rhenen 9.30 en 18.30 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 9.30

en 17.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Ridderkerk-Slikkerveer 14.30 uur ds. M.H. Schot; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-West 9.30, 14.30 en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; Rijssen-Zuid 9.30, 14.30 en 18.30 uur ds. S.W. Janse; Rilland-Bath 18.30 uur stud. M. Boersma; Rotterdam-Alexanderpolder 19.00 uur ds. L. Blok; Rotterdam-Centrum 18.00 uur ds. G. van Manen; Rotterdam-Zuidwijk 10.00 en 16.30 uur ds. G.J. Baan; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. M. Blok; Scherpenzeel 9.30, 14.30 en 18.00 uur ds. J. Beens; Sint Annaland 9.30 uur ds. J.J. Tanis en 18.00 uur ds. C. Harinck; Soest 15.30 uur ds. J.B. Huisman; Sprang-Capelle 16.00 uur ds. B. Labee; Stolwijk 19.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur ds. J.B. Zippro; Tholen 10.00 en 18.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Tricht-Geldermalsen 10.00 (H.D.) en 18.30 uur ds. B. Labee; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. A.J. de Waard; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. E. Bakker; Veenendaal 9.30 en 15.00 uur ds. W. Silfhout; Vlaardingen 14.30 uur ds. G.J. Baan; Vlissingen 9.30 en 16.00 uur (H.D.) ds. J. IJsselstein; Waardenburg 10.00, 14.30 en 18.30 uur ds. J. Schipper; Wageningen 10.00 (H.D.) en 18.30 uur ds. H. van der Heiden; Werkendam 9.30 en 14.30 uur ds. H.J. Agteresch; Westkapelle

9.30 en 18.30 uur ds. J. de Kok; Woerden 16.00 uur ds. W. Harinck; Wolphaartsdijk 14.00 uur ds. D. de Wit; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zeist 19.00 uur ds. W. Visscher; Zoetermeer 18.30 uur ds. H. Brons; Zwijndrecht 9.30 en 15.30 uur ds. H.E.P. Fortuijn; Zwolle 19.00 uur ds. A. Schot.

DINSDAG 25 JANUARI 2022

Ede 19.30 uur ds. M. Joesse; Oosterland 19.30 uur ds. D. de Wit; Rotterdam-Centrum 19.45 uur ds. J. Schipper; Tholen 19.30 uur ds. C. van Ruitenburg.

WOENSDAG 26 JANUARI 2022

Barendrecht 19.30 uur ds. C. Hogchem; Barneveld-Centrum 19.30 uur (H.D.) ds. E.J. Boudewijn; Beekbergen 18.30 uur ds. A. Schreuder; Berkenwoude 19.30 uur ds. K. Boeder; De Valk-Wekerom 19.30 uur ds. B.J. van Boven; Drachten 19.30 uur ds. G. Pater; Hoogeveen 19.30 uur ds. G. van Manen; Leerdam 19.30 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Oud-Beijerland 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Poederloijen 19.30 uur ds. A. Schot; Poortugaal 19.30 uur ds. J.W. Verweij; Rijssen-Zuid 19.30 uur ds. S.W. Janse; Rotterdam-Alexanderpolder 19.30 uur ds. W. Visscher; Rotterdam-IJsselmonde

19.30 uur ds. J.B. Huisman; Sliedrecht 19.45 uur ds. A.T. Huijser; Stolwijk 19.30 uur ds. L. Blok; Waardenburg 19.30 uur ds. A. Verschuure.

DONDERDAG 27 JANUARI 2022

Alphen a/d Rijn 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Borssele 19.30 uur ds. D. de Wit; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 19.30 uur ds. M. Blok; Dinteloord 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Krimpen a/d IJssel 19.45 uur ds. E. Bakker; Meeuwen 19.30 uur ds. J. van Laar; Naaldwijk 19.45 uur ds. A.A. Brugge; Ridderkerk 19.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Scherpenzeel 19.30 uur (voor de evangelisatie) stud. J.J. Hoogerbrug; Uddel 19.30 uur (H.D.) ds. G. Pater.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 23 JANUARI 2022

Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 16.30 uur evang. M. Vos; Emmen (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 12.00 uur evang. S. de Visser; Merksem (Jaak de Boeckstraat 21-23) 10.00 en 16.30 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 15.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Advertenties

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Werkendam heeft met droefheid kennis genomen van het overlijden van de vrouw van onze oud-predikant

Mevr. H. Karels - Maris

Met haar hartelijk meeleven en warme belangstelling heeft ze, in de tijd dat haar man predikant bij ons was, veel voor onze gemeente betekend.

De God aller genade sterke en trooste onze geliefde oud-predikant, de kinderen en (achter)kleinkinderen.

De Heere doe hen allen Zijn rijke vertroosting ervaren (Psalm 145:6 berijmd).

Namens de kerkenraad:
ds. H.J. Agteresch, preses
J.A. de Ron, scriba

Werkendam, 11 januari 2022

Met ontroering hebben wij kennis genomen van het overlijden van mevrouw

H. Karels - Maris

In de jaren 1999 tot en met 2003 heeft zij, als echtgenote van onze emeritus-predikant ds. J. Karels, binnen onze gemeente een grote plaats mogen innemen. De gedachtenis des rechtvaardigen zal tot zegening zijn (Spreekw. 10:7a).

De Heere sterke onze geliefde oud-predikant, kinderen en familie en heilige de roepstem aan ons aller hart.

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Middelharnis,
Preses: ds. G.J.N. Moens
Scriba: P.C. Kleppe

Middelharnis, 8 januari 2022

Nu al herdruk

'De slapende schildwacht e.a. verhalen',
P. de Zeeuw: www.ramshoorn.nl

Te huur 1 pers. huisje. Landelijk gelegen.

Evt. met zorg. Bel voor info 0653933283.
Kijk op rijnswaard-waardenburg.nl

Boek jouw ideale vakantie!

www.diskoffer.nl
vakanties met zondagsrust

Bent u ook op zoek naar mooie **raambekleding**? Wij komen vrijblijvend bij u thuis adviseren! We nemen naast veel kleur en stofstalen ook jarenlange ervaring mee. Bel Jan op 06-36294314 of kijk op wiltraamdecoratie.nl

Cursussen Oudvaders

Het geeft de cursist een schat aan geestelijke kennis mee.

Schrijf u ook in !

Voor meer info bezoek de website of bel 0118-583025 / 0172-532796

Bruinisse: Boek nu uw vakantie op onze gezellige camping!

Safaritent/stacaravan/kampeerplaats. Kijk op www.dewelblok.nl
Tel. 0111-482523

OOSTENRIJK - Parc Sonnleiten

Bergen en water in zonnige deel Alpen, kerkdiensten, activiteitenteam.

Ervaar de uitstekende sfeer. Chalets, safaritenten, lodges, blokhutten en kampeerplaatsen. 055 3030083 | es-vakanties.nl

Boekhandel

De ZONNEBLOEM

Dorpsstraat 164 - Scherpenzeel (gld)
033-2774355

www.boekhandeldezonnebloem.nl

NIEUW, nu te boeken! Onze fijne vakantiewoning, Boshuis, in **Elspeet**.

Comfort, rust en natuur.
O.a. voorjaarsvakantie nog vrij!
Kijk op www.boshuiselspeet.nl
voor meer informatie of bel/app 06-49496699. Welkom.

Houtsnijwerk.nl
Uw trouwtekst in hout uitgesneden?
Tel. 0418-551383
www.houtsnijwerk.nl

Te huur vanaf ca. 1 juni 2022: een zeer nette kamer in Waddinxveen voor een studente of werkende.

Kamer is ingericht. Gedeelde badkamer-keuken-wasruimte-eetkamer-schuur en tuin. U deelt de woning met 2 andere meiden. Dus deze kamer is ook bestemd voor een dame. Kamer is ca. 13m² en kost 375,- p/m (kale huur).

Dichtbij station. Meer info: harskamp-kamerverhuur@outlook.com

NIEUW IN VERHUUR

Bos 22, 24 en 26 Stavenisse

Zojuist opgeleverd door de aannemer. Prachtige woningen met bungalow-achtige allure. Luxe keuken, slaapkamer en badkamer op begane grond. Fijne achtertuin en parkeren op eigen terrein. Bijna energieneutraal, gasloos en zonnepanelen. Ook geschikt als mindervalide woning en/of seniorenwoning.

NAGENOEG
ENERGIE
NEUTRAAL

Z **zuidstad**
makelaars

Kijk voor meer informatie op www.zuidstad.nl en maak een afspraak via 010 - 240 41 42 of mail naar info@zuidstad.nl.

Hardeman Kelderbouw in Lunteren zoekt een Calculator / Werkvoorbereider

Je werkt zelfstandig aan offerte-aanvragen, opdrachten en bestellingen.

We maken zo'n 150 kelders per jaar.

Een afwisselende en veelzijdige functie.

We maken graag kennis met elkaar.

Bel Willem v/d Brink (06 - 57 88 58 81)

of stuur een mail naar

willem@hardemankelderbouw.nl.

Scharrenburgersteeg 10

6741 LT Lunteren

0318 - 66 66 77

hardemankelderbouw.nl

HARDEMAN
kelderbouw

gewoon goed geregeld

Wilt u leiding komen geven?

**Ds. J. Fraanjeschool
De Vesting**

In ons nieuwe schoolgebouw in Barneveld is plaats voor een

Teamleider groep 6 t/m 8

Een baan van 2 ½ dag leiding geven met ruimte voor een fulltime-baan
Minimaal een benoeming van 3 ½ dag

Meer informatie of een afspraak voor een bezoek?
Bel met C. Nieuwenhuis: 06-49628043
of kijk op www.fraanjeschool.nl

Kraamzorg in een vertrouwde sfeer

Tevredenheid door kwaliteit, met behoud van identiteit.

SHG
Streeklingsharing in de regio

Bel voor meer informatie of aanmelden
0187-48 91 73 www.shgzorg.nl

Wij zoeken oproepkrachten. Interesse?
zorgmanager@shgzorg.nl - 06 40 95 37 61

Aloë Vera Gel/Hand & Body Lotion (Neolife): bij droge, gevoelige, ruwe en schrale huid. Voedt en verzacht de huid.
Kortingscode AV01 (tot 1/2/22)
Kommie 06-34826766
www.naturalhealthproducts.nl

JOH.DEHEER
toetsen en meer, sinds 1898

**UW ORGEL- ÉN
PIANO SPECIALIST**

www.johdeheer.nl

Leegwaterstraat 46/47
3364 AE Sliedrecht
Tel.: 0184-419 611

Huurwoning of huurappartement gezocht! We zoeken een woonruimte in de plaatsen Rhenen, Elst (UT), Achterberg, Overberg, Veenendaal, Kesteren of Ochten. Heeft u een woonruimte vanaf juni dit jaar beschikbaar, of kent u iemand? Neem dan contact op met Paul Doornebal (06 11660563).

CAMPING EN CHALET-PARK

"DE VERBORGEN HOEK"

Kom kamperen in FRIESLAND of huur CHALET of compleet ingerichte LODGETENT bij de FRIESE MEREN
www.deverborgenhoek.nl 0514-602065

MOOIE COLLECTIE ORGELS
VAN DIVERSE MERKEN
RUIME ERVARING IN
ZAAL- EN KERKORGELS

VERTROUWDE
KLANKEN...

Stolk Orgels

NIEUWERKERK AAN DEN IJSSEL	KRABBENDIJK
VRIJHEIDSLAAN 55	OOSTPOLDERWEG 15
2912 EA NIEUWERKERK A/D IJSSEL	4413 NN KRABBENDIJK
TEL. 0180 31 56 52 WWW.STOLKORGELS.NL	

TE HUUR woning in Rijssen: Koningsdagweekend 2 t/m 6 mei en zomervakantie 6 t/m 20 aug. Max. 6 pers., 06-83587821 h.tenhove2@telfort.nl

WILGENHORST
gedenken

ZELF SAMENSTELLEN
VASTE LAGE PRIJS
ALL INCLUSIVE

WWW.WILGENHORST-GEDENKEN.NL

Stijlvolle **rouw - gelegenheid - doopkleding**
www.kindergelegenheidskleding.nl

Kom voor uw vakantie naar het mooiste plekje van Walcheren! In **Aagtekerke** staat op particulier terrein onze **6 pers. chalet**, van alle gemakken voorzien, met een vrij uitzicht over landerijen en duinen. Kortingsstarief voor 55 plussers. Kijk voor beschikbaarheid en meer info op www.chaletdezonnwijzer.nl of bel 06-81973703.

Sirjon
ZORGGROEP

Zorggroep Sirjon komt graag in contact met twee nieuwe **leden voor de Raad van Toezicht**

Tenminste een van de leden is een vrouw.

Voelt u zich betrokken bij de zorg? Als lid Raad van Toezicht levert u een waardevolle bijdrage aan de ouderen- en gehandicaptenzorg.

In het kort:

- In de werving wordt gestuurd op de volgende aandachtsgebieden: financieel, juridisch, vastgoed, ondernemerschap en HRM.
- U hebt minimaal HBO werk- en denkniveau en bent belijdend lid van de Gereformeerde Gemeenten.
- Als lid Raad van Toezicht ontvangt u een vergoeding conform de richtlijnen van de NVTZ.

De procedure

U kunt uw reactie tot uiterlijk D.V. 5 februari richten aan: Selectiecommissie commissie Raad van Toezicht Zorggroep Sirjon, Postbus 290, 2980 AG Ridderkerk of secretariaatrvb@sirjon.nl o.v.v. vacature RvT.

De gesprekken zullen plaatsvinden op D.V. vrijdag 11 februari tussen 13.30 – 17.00 uur of maandag 14 februari tussen 09.00 – 12.00 uur in Ridderkerk.

Meer informatie

De profielschets Raad van Toezicht Sirjon kunt u opvragen via secretariaatrvb@sirjon.nl. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de voorzitter van de Raad van Toezicht, de heer H.T. Groenendijk, tel. 06 - 22 46 05 41.

sirjon.nl

Delen door liefde

Relaties
Seksualiteit
Burn-out
Onzekerheid
ADHD – Autisme
Identiteit
Opvoeding
Rouw

WWW.ABCONSULTS.NL

ABCCONSULTS
Precies de hulp die je nodig hebt!

 begravenisverzorging Den Hollander

- Alleen begravenissen
- Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst rouwcentrum of thuis met koeling
- Dag en nacht bereikbaar

🏠 Mozartlaan 13
3131 ES Vlaardingen
☎ 010 - 460 05 09
✉ info@tdenh.nl
🌐 www.begravenisverzorgingdenhollander.nl

 DINANT VAN DIJK de laatste zorg
begravenisverzorging

Respectvolle en persoonlijke aandacht

Verzorgt begravenissen waar u wenst.
Genemuiden - IJsselmuiden - Kampen - Zwolle - Urk - Staphorst en omgeving

T: 038-337 61 29 Burg. ten Veldestraat 22
M: 06-24 80 09 17 8281 ZS Genemuiden
www.delaatstezorg.nl info@delaatstezorg.nl

dag en nacht bereikbaar - geen crematie

Begravenisonderneming

 Treur

Kroostweg 22
3704 ED Zeist
030 692 42 58
06 573 156 89
info@begravenisondernemingtreur.nl

www.begravenisondernemingtreur.nl

 VAN STAVEREN
Begravenisverzorging

Met aandacht, zorg en respect

Dag en nacht bereikbaar 0172 23 33 38
vanstaverenbegravenisverzorging.nl

NIEUW Laatste preken JC Philpot dl 4 €10,-.
105 vragen aan Philpot in Afscheiding en Raadgevingen €15,-. Alle 20 boeken €160,-.
Luisterpreken. hetbraambos.nl 078-6933783

 ANDANTE
-orgelcentrum-

Uw dealer van
**Johannus
Monarke
Content
Domus
Viscount
Mixtuur**
(Hauptwerk orgels)

* Ruim assortiment bladmuziek (ook klavar)
* Verkoop en verhuur, ook voor zaal en kerk
* Collectie kleine blaasinstrumenten

Industrielaan 26 • Veenendaal • tel 0318 - 50 50 63
www.andanteorgels.nl

 Siloah
ZORGGROEP SIRJON

Kinderdagcentrum de Mirte

Zoekt u dagbesteding voor uw kind met een verstandelijke of meervoudige beperking? Van harte welkom op Kinderdagcentrum de Mirte in Gouda! Op het KDC ontvangen kinderen van 3,5 tot 12 jaar dagbesteding en -behandeling. De kinderen krijgen begeleiding die aansluit op hun ondersteuningsbehoeften en hun sociaal emotioneel functioneren ('begeleiding op maat').

De Mirte is een KDC waar werken aan ontwikkeling een belangrijke plaats inneemt. Er wordt duidelijkheid, consequentheid (betrouwbaarheid) en structuur geboden. Er is ruimte voor spel, plezier en gezelligheid.

Contact
Bent u geïnteresseerd in deze zorg, neem gerust contact op met Martha Bosschaart, Clientadviseur van gebied West, via m.bosschaart@siloh.nl of **06-23389700**.

siloh.nl

 HUIB RUIJGROK
ERFRECHT & NALATENSCHAPPEN

Juridisch advies en administratieve en praktische hulp bij:

- nalatenschappen
- testamenten
- erfbelasting
- executele en conflictbemiddeling

Burg. Houtkoperweg 7 4033 BJ Lienden
T 0344 745 104 M 06 19452290
info@huibruijgrok.nl www.huibruijgrok.nl

**De mooiste collectie PVC vloeren.
Laat u adviseren in uw eigen huis!**
Afspraak plannen? 06-19557166
DE VLOERENKONING.NL

Handgemaakte (kraam)cadeautjes:

- mutsjes
- slofjes
- knuffeldoekjes
- brievenbus cadeautjes
- enzovoort...

www.maisondelaplume.nl

VanWijngaarden
ONLINE LEZEN + ONLINE DEFENSIESAMING VOOR CBS AUTO THEORIE EXAMEN
www.verkeers-theorie-vanwijngaarden.nl

**Prachtig 6-persoons chalet te koop op
Camping de Klimberg in Hardenberg.**
Geheel gemeubileerd en van alle
gemakken voorzien, o.a. een airco.
Info: 06-30673751

**Gezocht: woning te huur zomervakantie
Walcheren (west). 0631587005**

Opfrissen van Uw orgelspel?
Meld U aan bij Gijsbert Lekkerkerker
orgel- en improvisatielessen
Herv. kerken Harmelen - Veen.
Voor jong en oud.
Info: 0348-444780 of e-mail
acg.lekkerkerker@planet.nl

kina
begrafenisverzorging

D.W. Schipper
010-458 31 12
Capelle a/d IJssel

J. Kooijman
0182-58 39 32
Gouda

Dag en nacht bereikbaar

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

Waarom Paul Roescher?
Wij geven u twaalf redenen! **1**

**Hoog in
kwaliteit!**

Magnolia hoekkeuken Keuken compleet
inclusief apparatuur.

Kraakprijs!
2248,-

PAUL ROESCHER
KEUKEN • BAD • VLOER • HAARD

Totaal 17500 m2 in Rijssen en Apeldoorn
Tel. 0548 530 350 www.paulroescher.nl

Annette van Maaren (Msc.)
Reformatoisch Psycholoog

Haastrecht Oudewater
Montfoort Gouda
0348-558000 of 06-42504158
www.phhaastrecht.nl

Psychologische Hulpverlening

**De specialist in het milieubewust
isoleren van uw woning**

**PROFIJT
ISOLATIE**

Energiestraat 7 7461 TZ RIJSSSEN Tel: 0548 546055

Vloerisolatie
Spouwisolatie
Dakisolatie
Gevelisolatie

Profiteer nu!! landelijke subsidie

www.profijtisolatie.nl

Vos
begrafenisverzorging

Wij verzorgen alleen begravenissen in elke woonplaats in
Nederland, maar voornamelijk op de Veluwe, in Kampen
en omgeving en in Rijssen en omgeving.

Dag en nacht bereikbaar en beschikbaar.

Regio Kampen, IJsselmuiden, Genemuiden
Ditmar Markusse T 038 33 323 83

Regio Rijssen, Enter, Wierden
Jan Kamp T 0548 540 053

Anja van den Belt - van den Dijk, Contactpersoon / verzorgdame

Regio Veluwe en omliggende gebieden
Johan van Lagen, Benny Vos & Mark Vos T 0577 401 689

Vertrouwd verzorgd

www.begravenisverzorgingvos.nl

Colofon

de Saambinder *Bewuste keuze*

De Saambinder
Kerkelijk weekblad van de
Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofredacteur: ds. G.J. van Aalst

Redacteuren: ds. B. Labee, J. van 't Hul

Redactiesecretaris: J. van 't Hul

Bijdragen van medewerkers
ds. G.J. van Aalst
Perengaard 65, 3264 PB Nieuw-Beijerland
T 0186-576990
E givanaalst@kliksafe.nl

**Boeken ter recensie en vragen voor
rubriek "Vraag en antwoord"**
ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-51 35 97
E b.labee@kliksafe.nl

**Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk),
berichten en meditaties:**

J. van 't Hul
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
T 0651-622260
E jvthul@kliksafe.nl

**Aanlevertijd van kerknieuws en berich-
ten: uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór
de datum van verschijning van De Saam-
binder in de daarop volgende week.**

**Opgaven kerkdiensten
en beroepingswerk**
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening,
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Advertenties en familieberichten aan
Verloop drukkerij
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag
vóór de week van verschijning aange-
leverd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk
maandagmorgen 9 uur.

Advertenties € 1,40 per mm.
Familieberichten € 0,45 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie
Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Betalingen abonnementsgelden
IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v. De
Saambinder-abonnementen te Woerden.

**Abonnementenprijzen
(bij vooruitbetaling):**
voor Nederland: € 14,50 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober)

voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
*afwijkend tarief voor:
Canada: \$ 165, USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika
Mr. A.M. Berman
3340 Culp Rd. Unit 11
Vineland Stn. ON LOR 2E0
T 905 562 1331
E amberman47@gmail.com

Bezoek ook onze website
www.desaambinder.nl

De redactie behoudt zich het recht voor
ingezonden bijdragen, kerknieuws, berich-
ten en advertenties zonder overleg aan te
passen, in te korten of zonder opgave van
reden niet te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele
aansprakelijkheid betreffende de inhoud
van de advertenties en de (recensies van
de) aangekondigde boeken.

Voor niemand bang

WYCLIFFE KRIJGT DE SCHULD VAN DE BOERENOPSTAND IN 1381, ZO VERTELT IEMAND HEM.

'De Boerenopstand is zo verschrikkelijk geweest, pastoor Wycliffe, en het allerergste is dat men – nu alles achter de rug is – u de schuld ervan geeft. Zowel het hof als de kerk zeggen dat u er de grote aanstichter van bent geweest.'

'Maar, vriend', vraagt Wycliffe onthutst, 'hoe komt men tot die conclusie? Wat heb ik met die opstand te maken?'

'Men zegt dat u de arme mensen, de boeren en knechten te wijs hebt gemaakt met uw artikelen en vlugschriften. Daarom lieten de boeren zich niet langer onderdrukken. Ze wilden zich niet langer laten vernederen.'

'Ja, dáár heb ik me wel tegen verzet. Dat klopt. Het wás ook uitzichtloos voor de boeren. Voor zover mij bekend is, mochten ze tot aan de opstand alleen doen wat hun heer hun opdroeg. Zodoende hadden de boeren geen schijn van kans om ooit hogerop te komen. Ze voelden: We zijn arm geboren en moeten arm sterven. Veel heren deinsden er zelfs niet voor terug om hardop te zeggen: Jullie boeren zijn dom, vies, lelijk, onhandig enzovoort. Mensen voelden zich tot het uiterste getergd. Daar heb ik me inderdaad tegen verzet.'

'Het hof heeft ook schuld aan de opstand, Wycliffe. In de kustplaatsen van ons land waren de mensen het zat dat ze voortdurend soldaten te logeren kregen. Niemand mocht protesteren. Nou ja, en toen kwam eind vorig jaar als klap op de vuurpijl ook nog eens die forse belastingverhoging. De koning had geld nodig om de oorlog tegen de Fransen vol te kunnen houden. Dat was bij de boeren de druppel die de emmer deed overlopen'. Wycliffe slaakt een diepe zucht. Hoe is het mogelijk dat een groot deel van het oproer in het land aan hem voorbij is gegaan!

Ben jij een brandende kaars?

Heb je weleens goed naar een brandende kaars gekeken? Je ziet een vlam die beweegt en allerlei kleuren zoals geel en blauw. Bijzonder hè?

Een kaars brandt niet vanzelf. Je hebt vuur nodig. De kaars heeft ook zuurstof nodig, anders gaat de vlam weer uit. Wat gebeurt er als je een potje over de kaars zet? De kaars gaat uit, hij krijgt geen zuurstof meer.

Ben jij een brandende kaars? Ik bedoel: brandt de liefde tot de Heere in jouw hart? Je moet het vuur van Gods Geest kennen om een brandende kaars te kunnen zijn. Hij geeft het licht over wat je in de Bijbel leest. Zo leer je de Heere kennen. Je hart brandt van liefde tot de Heere. Tegelijk ken je verdriet over je zonden.

Een kaars heeft zuurstof nodig, anders gaat het vlammetje uit. Je hebt het onderwijs van de Heilige Geest nodig om de Heere steeds meer te kennen. Dus, lees je Bijbel. Luister in de kerk, thuis en op school naar het Woord van God!

Is het aan je te zien dat je een lichtende kaars bent? Johannes de Doper was zo'n brandende en lichtende kaars (Joh. 5: 35). Johannes liet zien dat hij de Heere diende.

In Mattheüs 5 vers 14 en 15 zegt de Heere dat Zijn kinderen het licht der wereld zijn. Ze moeten aan anderen laten zien dat ze een echte christen zijn in woord en daad. Ze moeten een voorbeeld zijn voor de mensen in deze wereld. Zien de mensen bij jou in de straat dat je de Heere liefhebt?

In Openbaring 21 vers 23 lees je over een Kaars in de hemel: 'Het Lam is haar Kaars.' Het Lam, de Heere Jezus, is het Licht dat alles beschijnt. De heerlijkheid van God verlicht het nieuwe Jeruzalem met de inwoners. Eeuwig leven voor hen die getrokken zijn tot Zijn wonderbaar licht!

Leestip: Mattheüs 5 vers 14 en 15 en Openbaring 21 vers 22-27

Ds. Labeë over:

Geloof, hoop en liefde

In 1 Korinthe 13 vers 13 lezen we over geloof, hoop en liefde. Nu hoorde ik onlangs in een huwelijksdienst verklaren dat er in de hemel ook geloof en hoop zal zijn. Kunt u er wat onderwijs over geven?

Onderweg

Geloof, hoop en liefde worden wel de drie gezellinnen op het levenspad van een christen genoemd. Alle drie onmisbaar, want al is de liefde de meeste, zonder geloof en hoop is de liefde niet volmaakt. De apostel Paulus schrijft in het laatste vers van 1 Korinthe 13: 'En nu blijft geloof, hoop en liefde, deze drie; doch de meeste van deze is de liefde'. Die drie blijven levenslang nodig! De mooie kanttkening 57 leert ons: 'Dat is, hebben wij van node dat al deze drie deugden in ons zijn en blijven. Want zonder geloof kunnen wij niet gerechtvaardigd worden en is het onmogelijk Gode te behagen; en zonder hoop kan het geloof niet staande blijven, en door de liefde moet het geloof werkzaam zijn.'

Het is ons bekend dat meerdere verklaarders de klemtoon laten vallen op 'blijft'.

De bekende ds. F. Bakker (1919-1965), met name bekend van de prachtige uitgave 'Gedebstgestalten', is één van hen. Hij schrijft in een meditatie: 'Deze drie, ze blijven, zegt Paulus. Ze blijven ook na de dood. Het geloof is immers een kennend vertrouwen en een vertrouwend kennen. Welnu, dan zal het ook voor Gods kerk in de eeuwigheid een volmaakte kennis worden en ook een volmaakt vertrouwen, want daar zal God nooit meer worden gewantrouwd (...)'.

Maar we menen stellig dat we toch deze uitdrukkingen uit Gods

Woord het meeste recht doen als we de exegese volgen die onze kanttkening hanteert. De belangrijkste reden daarvoor willen we kort noemen: het kan de nauwkeurige Bijbellezer bekend zijn dat de apostel in de laatste verzen van dit hoofdstuk nadrukkelijk spreekt over het 'nu' en over het 'straks'. De kanttkenaar omschrijft dat 'nu' met 'zolang wij in dit leven zijn' (46). Het 'straks' of 'alsdan' krijgt de omschrijving 'het toekomstige leven' (49). Het kan eigenlijk niet anders of de apostel wil daarom echt aangeven dat geloof, hoop en liefde voor het 'hier-nu-maals' zijn en de liefde voor het 'hier-na-maals' overblijft. Deze lijn volgt ook de kanttkening (58) als ze het 'meeste' (het Griekse woord zegt 'meerdere') van de liefde uitleggen: 'namelijk omdat het geloof en de hoop zullen ophouden in het toekomstige leven, omdat wij alsdan metterdaad zullen genieten en bezitten de goederen die wij nu geloven en hopen; maar de liefde zal eeuwiglijk blijven en volmaakt zijn.'

Thuis

Over deze drie gezellinnen op de levensreis van een ware christen schrijft ook Wulfert Floor (1818-1876) in een oefening over genoemde tekst (Al de eenvoudige Oefeningen 7-8). We laten u graag wat meelesen: 'De liefde is óók de meeste, omdat zij ook langer leeft. Geloof en hoop eindigen aan de poort van de hemel. Dan toch, wordt het geloof in aanschouwen verwisseld, en de hoop in bezitten en genieten; maar de liefde duurt eeuwig: de liefde vergaat nimmermeer. Meer nog: als de staf des geloofs aan de poort van de hemel zal worden neergezet, dan zal onze druppel liefde in een stroom veranderen als de Jordaan. Hier staat het plantje in een te magere grond om ooit een hoge boom te worden. En hoewel de liefde blijft, zo staat ons struikje toch menigmaal te kwijnen alsof het sterven wilde, en het is maar niets minder dan een wonder Gods, dat het niet wegwijnt. Maar daar wordt het geloof afgelegd en de hoop in genieten veranderd, en de liefde volmaakt tot in aller eeuwen eeuwigheid. O, mijn arme liefde! Hier brandt uw kleine vlammetje, omtrent God en Zijn Woord en Zijn heiligen altijd te flauw, en gij gelijkt een klein lampje, dat door gebrek aan olie dreigt uit te gaan. Maar dáár zal de vlam opstijgen en eeuwig zal daar de liefde zijn, gelijk de bruid zegt: vurige kolen, vlammen des Heeren, die nimmer zullen worden uitgeblust.'

VRAAG?

Heb jij/hebt u ook een vraag? Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labeë of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie.

Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder.

Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.

